

Тетяна Галамага,
аспірантка Харківського
державного інституту культури

100-річчя науково-технічної бібліотеки Дніпродзержинського металургійного комбінату

Колектив НТБ Дніпродзержинського металургійного комбінату.

Бібліотеку засновано 1897 р. в с. Кам'янське (нині Дніпродзержинськ) при заводі. Вона існувала на щомісячні внески читачів. Адміністрація заводу ніяких асигнувань не виділяла. За статутом фондом мали право користуватися тільки інженери та службовці.

Перші згадки про бібліотеку знаходимо в книзі «Описание Днепровского завода Южно-Русского днепровского металлургического общества» (1908). Читаємо: «Бібліотека служ-

бовців - одне з найсимпатичніших закладів при Дніпровському заводі. Вона міститься у двох великих кімнатах верхнього поверху Головної контори заводу. Щорічно коштами, які склалися з щомісячних внесків усіх членів, придбавалися різні журнали на 400 крб. та нові книги на 800 крб.».

На той час фонд становив 7 тис. книг та журналів. Читачів було 118. Літературу видавали двічі на тиждень.

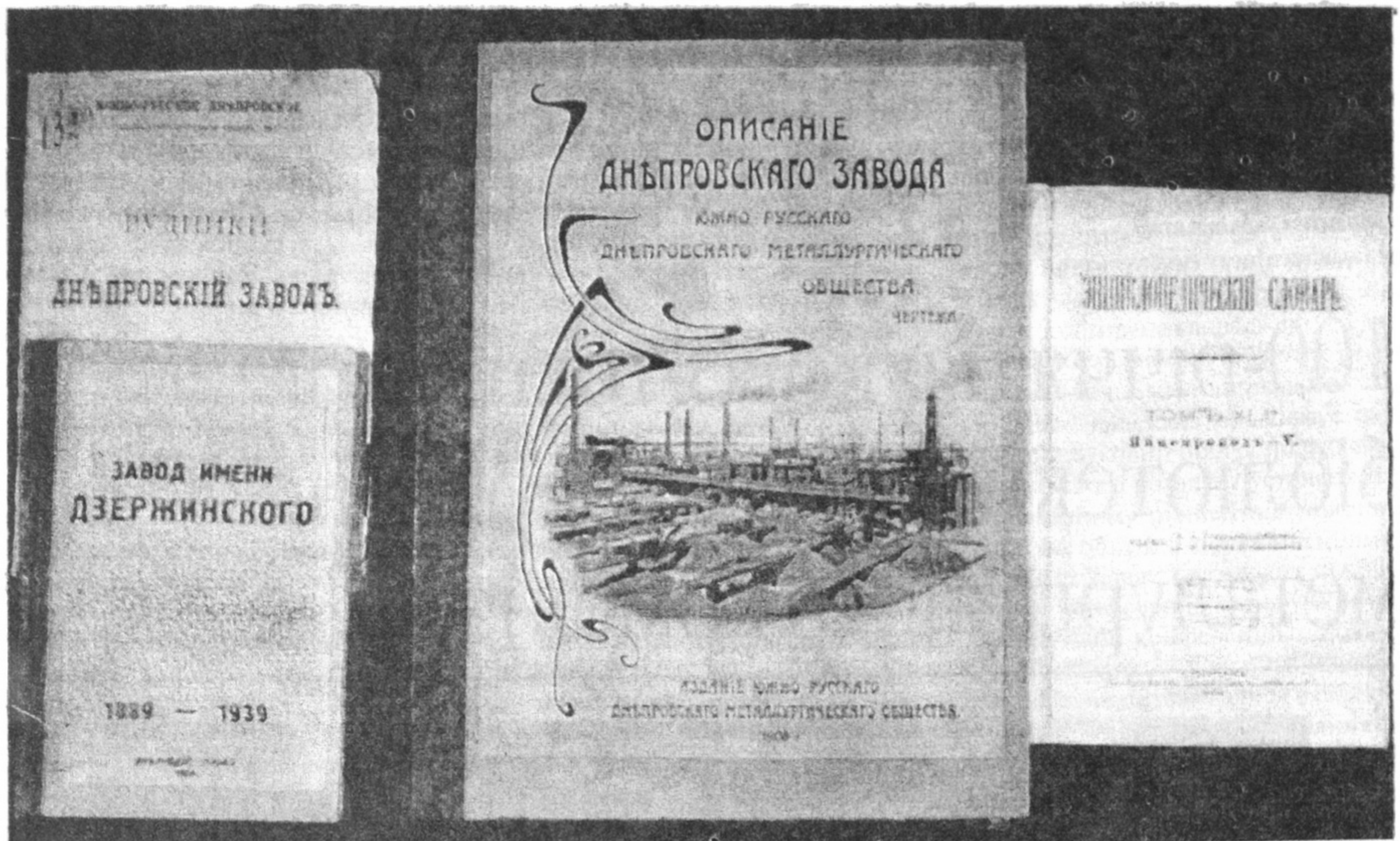
У 1938 р. фонд збільшився до 59 тис. прим., а число читачів досягло 3 тис., тобто зросло порівняно з 1908 р. у 25 разів.

З наступного року заводська бібліотека набула статусу науково-технічної.

На початку Великої Вітчизняної війни найціннішу літературу було вивезено в Магнітогорськ. Там нею користувалися робітники для навчання та освоєння нових професій.

Намагаючись відновити завод у Дніпродзержинську, окупанти привезли книги та періодику німецькою мовою, які до цих пір зберігаються у сховищах бібліотеки.

Після звільнення міста почалася відбудова підприємства, одночасно

Книги, в яких згадується про НТБ Дніпродзержинського металургійного комбінату.

збиралися збережені залишки фонду бібліотеки. Перші записи в інвентарній книзі датовані 13 грудня 1943 р., через півтора місяця після визволення міста. У 1944 р. разом з устаткуванням заводу дніпродзержинці везли з Магнітогорська й наші книги.

Багато енергії й знань уклали в повоєнне відновлення бібліотеки Е. Андрієнко, Е. Зленко, А. Сторожко, О. Чевела та ін.

У 1962 р. на заводі створено відділ науково-технічної інформації. Відтоді бібліотека входить у його склад як структурний підрозділ. У різні часи ним керували В. Попруга, Б. Краснобаєв, Е. Нечосов, які внесли значний вклад у формування фонду бібліотеки та зміцнення її матеріальної бази.

Тепер науково-технічна бібліотека комбінату - одна з найбільших у галузі, обслуговує 7 тис. читачів, має 460-тисячний фонд літератури (книги, журнали, описи винаходів, галузеві та номенклатурні каталоги, науково-технічна документація, звіти, переклади, видання органів інформації).

НТБ організовує роботу 20 бібліотечних пунктів у цехах та відділах комбінату.

Щомісячно в читальному залі відбуваються відкриті перегляди періодики та нових надходжень, постійно діють

виставки з актуальних питань економіки, права, акціонування, приватизації, енергозберігаючих технологій. Для спеціалістів комбінату виконуються тематичні підбірки, довідки. Для зручності обслуговування робітників ДМК з питань, пов'язаних з патентуванням винаходів, у бібліотеці працює інженер-патентознавець.

Велику кількість різноманітної інформації бібліотека надає керівникам комбінату, головним спеціалістам, винахідникам. Послугуючися фондами НТБ, захистили дисертації багато інженерно-технічних працівників комбінату, вчать тисячі студентів-заочників. Активними читачами є професори, доценти, аспіранти, викладачі технічного університету ім. Арсенічева.

Бібліотека тісно контактує з ЦНТБ, НДІ «Металургінформ» (Дніпропетровськ), з ЦНТБ та НДІ «Чорметінформація» (Москва).

Завдяки ентузіазму керівництва патентно-інформаційного відділу, разом з Інститутом кібернетики ім. В. Глушкова НАН України розроблено програму автоматизації бібліотечних процесів. Придбано комп'ютери, за допомогою яких здійснюватиметься облік читачів, обробка літератури, комплектування, передплата періодичних видань, пошук інформації, ведення кар-

тотек та електронного каталогу. У майбутньому планується доведення інформації за modemним зв'язком, що доноситиме інформацію на робоче місце спеціаліста.

У вересні цього року в НТБ ДМК відбувся всеукраїнський семінар з автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів. Його роботою керувала директор ЦНТБ горно-металургійного комплексу України Т. Єрмілова. Учасники семінару, фахівці з усіх металургійних підприємств країни, докладно ознайомилися з можливостями, які надає ЕВМ у бібліотечній справі.

У переддень 100-річчя колектив бібліотеки сповнений творчих планів. Тут працюють кваліфіковані спеціалісти своєї справи: завабонементам Т. Степаненко, старші бібліотекарі Л. Красильникова, О. Березняк, Н. Сосова, бібліограф С. Бурнос, бібліотекарі Л. Маценко, В. Редкурова та ін.

Перед колективом НТБ стоять складні завдання, але згуртованому, цілеспрямованому творчому товариству однодумців на чолі з завідуючою Т. Стотикою вони під силу.